

MODEL
ZRÓWNOWAŻONY

DOSTĘPNOŚĆ DROGOWA OBSZARÓW JAKO DETERMINANTA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU PRZESTRZENI

dr inż. Marek Ogryzek

17.06.2020

Rozwój zrównoważony

Zrównoważony rozwój to taki rozwój **społeczno-gospodarczy**, w którym następuje proces **integrowania** działań **politycznych, gospodarczych i społecznych**, z zachowaniem **równowagi przyrodniczej** oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Rozwój zrównoważony

Według Światowej Komisji Środowiska i Rozwoju (1987 r.) ludzkość powinna dążyć do zrównoważonego rozwoju aby zapewnić **potrzeby teraźniejszości**, jednak **bez uszczerbku** dla zdolności zaspokajania własnych potrzeb **przyszłych pokoleń**.

Rozwój zrównoważony

Istotną rolę w zrównoważonym rozwoju przestrzeni stanowi **system transportu** ponieważ powinien zapewniać wszystkim ludziom dostęp do możliwości gospodarczych i społecznych **niezbędnych do godnego życia**.

Rozwój zrównoważony

Rozpatrując zagadnienia zrównoważonego rozwoju należy zwrócić uwagę na determinanty rozwoju, wśród których można **wyróżnić poprawę dostępności regionów**. Słabo rozwinięta sieć transportowa, to **mniejsze szanse na dynamiczny rozwój** miejscowości, miasta, czy regionu. Ponadto dostępność stała się najważniejszym czynnikiem zmian krajobrazu, ponieważ nawet na odległych obszarach wiejskich można zauważyć procesy urbanizacji.

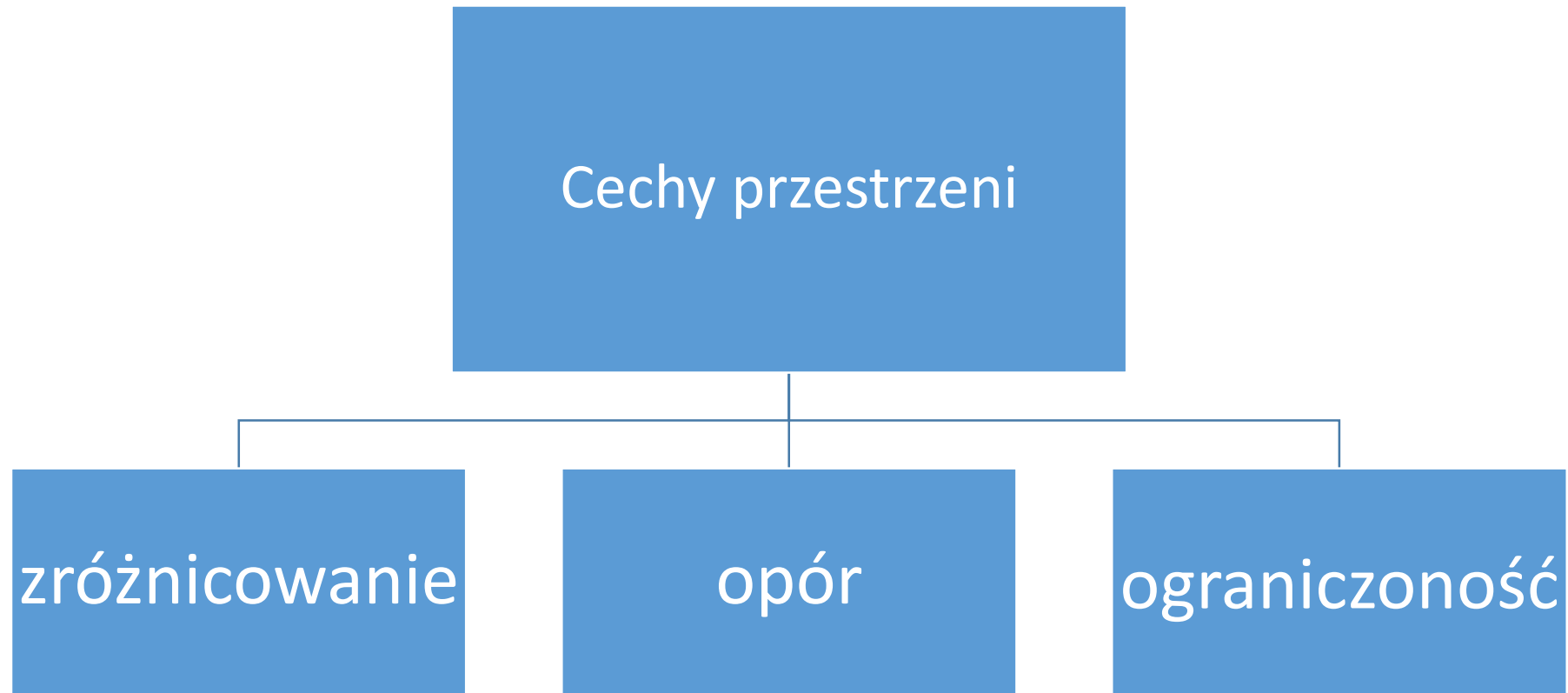
Rozwój zrównoważony

Spoleczeństwa zamieszkujące poszczególne regiony **dążą do rozwoju** zrównoważonych **systemów transportowych**, zwłaszcza sieci dróg, dzięki którym osiągną odpowiedni **poziom wzrostu** zarówno w sferze ekonomicznej, jak i społecznej oraz środowiskowej. Trzeba jednak przyznać, że to właśnie aspekt środowiskowy i związana z nim konieczność pokonywania naturalnych barier jest jednym z wyzwań, przed którym stajemy kreując rozwój sieci transportowej.

Rozwój zrównoważony

Dobra dostępność drogowa kojarzona jest najczęściej z **rozwinętą siecią dróg** szybkiego ruchu, ze szczególnym uwzględnieniem autostrad, międzyregionalnych korytarzy transportowych, siecią transportu międzynarodowego. Wpływ sieci transportowej na gospodarkę społeczeństw, w których są słabo rozwinięte sieci drogowe zostały dokładnie zbadane przez naukowców.

Rozwój zrównoważony

Rozwój zrównoważony

Ograniczoność

Oznacza to brak możliwości jej powiększenia.

Sytuacja taka przyczynia się do wzrostu liczby konfliktów pomiędzy poszczególnymi podmiotami, jak i pomiędzy poszczególnymi funkcjami gospodarczymi w związku z zapotrzebowaniem na przestrzeń.

Rozwój zrównoważony

Opór

Z ekonomicznego punktu widzenia oznacza to, że intensywność zagospodarowania i wykorzystanie przestrzeni jest zależne od dostępności komunikacyjnej i postępu technicznego.

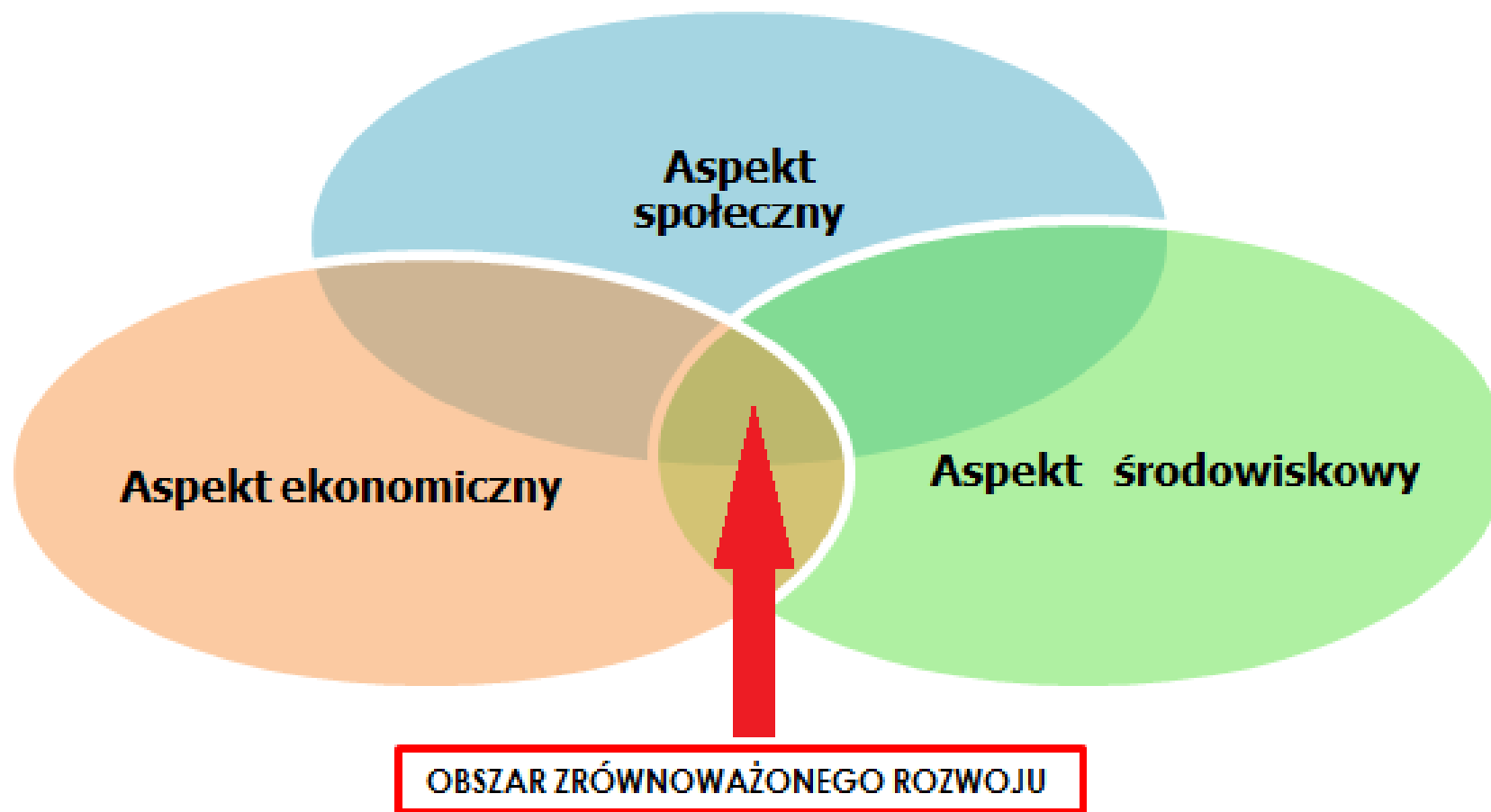
Rozwój zrównoważony

Zróżnicowanie

pod względem cech naturalnych i antropogenicznych jest trzecią z cech przestrzeni. Powoduje ono, iż niektóre fragmenty przestrzeni lub jej elementy mają charakter unikatowy i wyczerpywany.

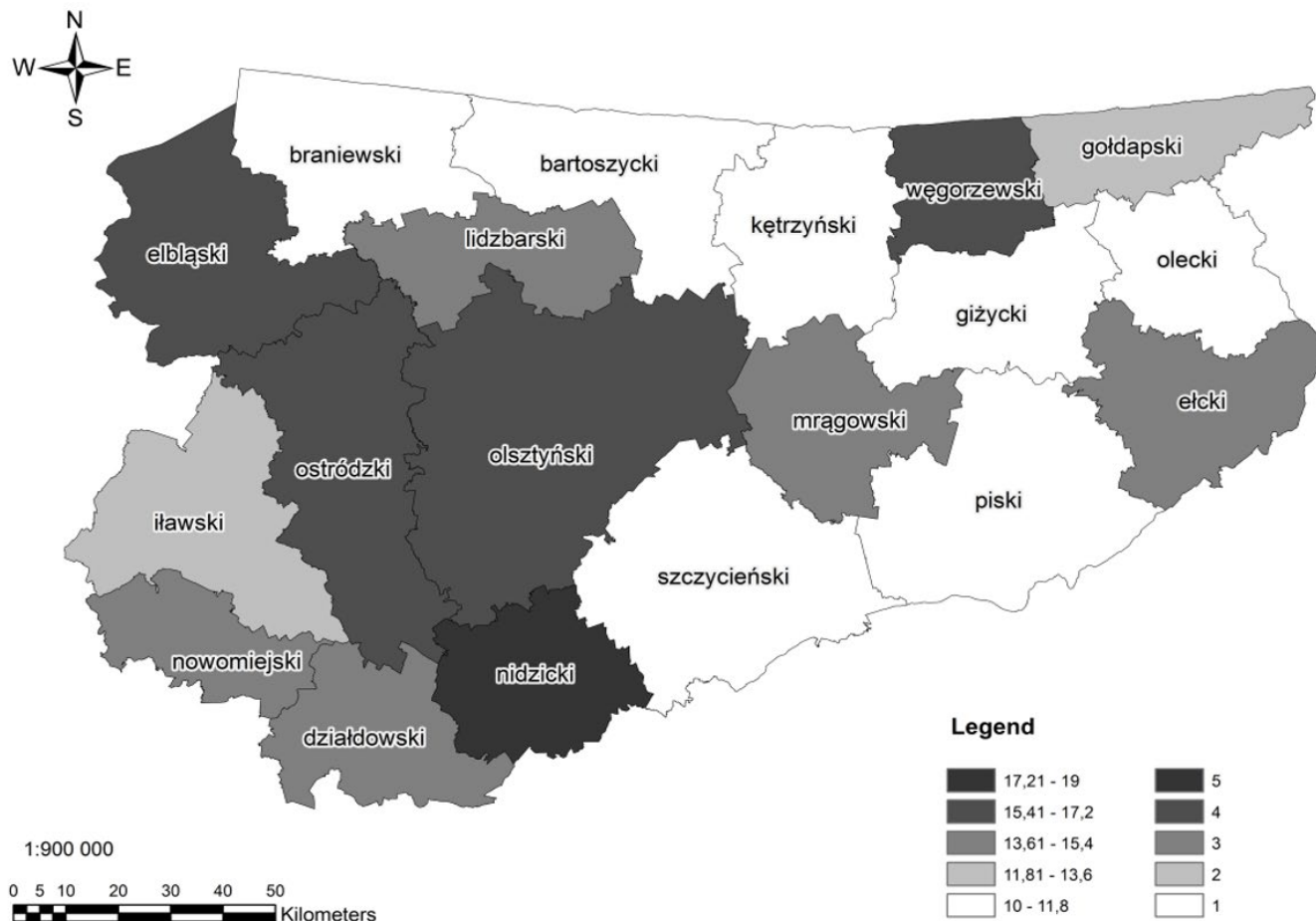
Rozwój zrównoważony a cechy przestrzeni

Wykorzystanie analiz geoinformacyjnych – wykorzystanie analiz GIS

- analizy dostępności, zasięgu i odległości opracowane na podstawie danych o ochronie obszarów i ograniczeniach wynikających ze względu na przepisy o np.: ochronie przyrody, ochronie zabytków, ochronie wód, ograniczania budowlane itd.
- optymalne lokalizacje urządzeń infrastruktury technicznej (lokalizacja dróg, linii elektroenergetycznych itd.)
- analizy zjawisk społeczno-ekonomicznych,
- fragmentacja terenu przez inwestycje,
- zasięg stref hałasu, klasyfikacja akustyczna terenów związanych z przeznaczeniem obszaru,
- analiza rzeźby terenu,
- przecięcia korytarzy ekologicznych,
- analiza rzeźby teren
- optymalne przebiegi szlaków transportowych.

Badania własne

Sumaryczny wskaźnik dostępności drogowej

Sumaryczny wskaźnik dostępności drogowej umożliwia wskazanie obszarów problemowych, niedoinwestowanych, zagrożonych „wykluczeniem” (północna część regionu).

Są to jednocześnie terytoria stanowiące granicę UE, gdzie sytuacja polityczna w istotny sposób wpływa na ich rozwój (handel nadgraniczny, ograniczenia lub ułatwienia w transporcie towarów).